

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Rıdvan Turan

Mersin Milletvekili

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ile birlikte soru önergeleri milletvekillerinin hükümeti denetleyebilmesi ve ilgili bakanlıklardan bilgi alması için son derece önemli bir hale gelmiştir. Soru önergeleri yeni kurulan sistemde milletvekili faaliyetleri için önemli olmasına rağmen Tarım ve Orman Bakanlığının soru önergelerine yaklaşımı gayri ciddidir. 27. Dönem 2. yasama yılında Tarım ve Orman Bakanlığında, milletvekilleri tarafından yaklaşık olarak 900 soru sorulmuş, bu soruların 208'i süresi geçtikten sonra, 464'ü süresi içinde cevaplandırılmadığından gelen kâğıtlarda yayınlanmış ve 228'i hala işlemde olduğu için cevaplandırılmamıştır. Sorulara zamanında cevap verilmemesinin yanı sıra verilen cevapların niteliği de Tarım ve Orman Bakanlığının kamuoyunu bilgilendirmesine ne kadar önem verdiğini gözler önüne sermektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı, 27. Dönem 2. yasama yılında milletvekilleri tarafından verilen soru önergelerine genellikle belirli kalıplar biçiminde cevaplar vermektedir. Önergelerdeki soruların özgünlüğü dikkate alınmadan daha çok mevzuata, yönetmeliklere ilişkin bilgilendirmeler yapılmaktadır. Bazı konularda ciddi anlamda bilgiye ihtiyaç olmasına rağmen soruların pek çoğu dikkate bile alınmamaktadır.

Örneğin çiftçi sayıları veya tarımla uğraşmayı bırakan çiftçi sayısının ne kadar olduğuna yönelik sorulara verilen cevaplar genellikle şu şekildedir; *"Üreticiler, tarımsal destekler ve benzeri uygulamalardan faydalanabilmek için kendi istekleriyle Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) kayıt yaptırmakta ve bu kaydını her yıl güncellemesi gerekmektedir. Ayrıca ÇKS kayıtlarına göre son yıllarda çiftçi sayısında önemli bir değişim görülmemektedir."* Bir milletvekili doğal afet, sel ve fırtınadan olumsuz biçimde etkilenen çiftçiler için soru önergesi verdiğinde bakanlık tarafından verilen cevap; önergedeki olayın gerçekleştiği mekan, zararın boyutları ve sorulan soruların özgünlüğü dikkate alınmadan genel olarak şu şekildedir: *"Tarım Sigortaları Kanunu ile kurulan Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), diğer bir ifade ile Türkiye Tarım Sigortaları Sistemi; Devlet tarafından planlanmış, kurulmuş ve desteklenen bir sigorta sistemidir. TARSİM, bu işi kamu adına, kâr amacı olmaksızın, üretici ve çiftçi yararına olmak üzere, sigorta prensipleri ve teknikleri çerçevesinde yerine getirmektedir. Sistem, kamu, sivil toplum ve özel sektörün işbirliği çerçevesinde oluşturulmuş olup, üreticilerin risklerini teminat altına almak suretiyle zararlarını telafi etmek amacı ile çalışmaktadır."* Özellikle tarım komisyonunda görev alan milletvekilleri tarım alanındaki yönetmelik ve mevzuat konusunda bilgi almak isterlerse bunun için bakanlığı meşgul etmeyeceklerini düşünmekteyim. Ayrıca Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde tarıma ilişkin yasa, mevzuat ve yönetmelikler tarım alanındaki mevcut sorunların çözümünde yetersiz kalabilmektedir. Mevzuatın dışındaki

aksaklıklarla ilgili bilgi edinme isteğine karşılık Tarım ve Orman Bakanlığı mevzuatı soru önergelerine cevap olarak sürekli kullanması kabul edilebilir değildir. Ayrıca verilen soru önergelerindeki bazı sorular bakanlık tarafından verilen cevaplarla geçiştirilmektedir. Örneğin bir milletvekili bazı tarım alanlarında yoğun olarak kullanıldığı tespit edilen kimyasallar için ayrıntılı soru sorarak bilgi almak isterken Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından bu soruya “Bakanlığımızca bitki koruma ürünleri ile ilgili kontroller ve denetimler düzenli olarak yapılmaktadır.” biçiminde cevap verilmektedir. Özetle 27. Dönem 2. yasama yılında milletvekillerinin Tarım ve Orman Bakanı’na sorduğu sorulara verilen cevapların çoğu daha çok hükümetin icraatları, mevzuat veya yönetmelikler biçiminde olup milletvekilleri veya kamuoyu bilgiden mahrum bırakılmaktadır. İçinde bulunduğumuz yıl içerisinde tarımda yaşanan sorunlar ekonomik krizle birlikte had safhaya ulaşmışken, Tarım ve Orman Bakanlığının tarımda yaşanan sorunları çözmek bir tarafa, var olan sorunlara yönelik milletvekillerinin bilgi almak amacıyla verdiği soru önergelerine ciddiyetsiz yaklaşımının elle tutulur hiçbir yanı yoktur. Tarım ve Orman Bakanlığının bu yaklaşımının iki ihtimali olabilir. Birincisi Tarım ve Orman Bakanlığı tarımsal verileri özellikle tarımın olumsuz yönlerinin sorumlusunun kendisi olduğunu kamuoyundan saklamaktadır. İkincisi ve daha vahim olanı Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde tarım verilerine ilişkin kapsamlı bilgiye sahip değildir.

Bu bağlamda;

- 1) Tarım ve Orman Bakanlığı, milletvekilleri tarafından verilen soru önerelerini neden zamanında cevaplamamaktadır?
- 2) Tarım ve Orman Bakanlığı soru önerelerine neden belirli kalıplar içinde genellikle aynı cevaplar vermektedir?
- 3) Tarım Orman Bakanlığı, milletvekilleri tarafından verilen soru önerelerindeki ayrıntılı sorulara cevap vermemesinin nedeni ve gerekçeleri nelerdir?
- 4) Tarım ve Orman Bakanlığının milletvekilleri ve kamuoyunu kapsamlı biçimde bilgilendirmemesinin gerekçeleri nelerdir?
- 5) Milletvekilleri tarafından verilen soru önerelerine kimler tarafından cevap verilmektedir?
- 6) Soru önerelerine verilen cevapların sınırlı tutulması bakanlığınızın bilinçli şekilde yürüttüğü politikanın bir sonucu mudur?